

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!Korktükten hemü
vatanı yekün!

İŞÇİNİN SESİ

Burjuvaziye ve oportünizme
karşı savaşa
baydı 7.
Yaz Taarruzu'naYıl:10, Sayı:238
11 Temmuz 1983

ÇEK - AL

yuncak değil silah g rek

Emine Engin

Dünya komünist hareketi öylesine sağa kaydığını ki, bugün komünist ideoloji, siyaset ve örgütlenme anlayışı, en başta onun içinden kemiriliyor. Sınıfsal temelde birliğin altı giderek oyuluyor. Ulusçuluk hızla yayılıyor. Görünürdeki bazı fikir farklılıkları, kapitalist ülkeler komünist partilerinin bir bölümü için, artık uluslararası çelişkilerin yansımasından öte pek bir anlam taşımaz oldu.

Türkiye emperyalist zincirin zayıf halkasıysa, TKP'nin "resmi" kanadı da oportünist zincirin zayıf halkasıdır. TKP'nin "resmi" durumu, tümüyle oportünist zincirin zayıflıklarını, çirkinliklerini çarpıcı bir biçimde yansıtmaktadır. Bize diyorlar, dünya komünist hareketinin dışına düştünüz. Gerçekte "dünya komünist hareketi"nin nereye düşmekte olduğu sorguya çekilmelidir.

TKP'nin "resmi" durumu artık bir yüz karasıdır. Ne idüğü belirsiz bir ekip gelip "resmi" oluyor ve "tanınıyor". Sonra da biz yanlış yönde bir dış karışmadan söz edince "resmi"ler "dış karışma yoktur" diye yüzüsüzce yalan söylüyorlar. Oysa onlar, TKP'nin "başında" durabilmelerini, dolayısıyla "resmi" bir konumdan bu yalanı söyleyebilmelerini bile o yanlış yönde dış karışmaya borçludurlar.

Yarım yüzyıldır kongre yapmamış bir partide, ben geldim diyen "tanınıyorsa" ve bu yoldan komünist olmayan bir çizgiye tabanın gözünde sahte bir "meşruluk" (!) kazandırılıyorsa, bu, dış karışmanın en kötüsüdür! Bırakalım ideolojik, siyasal düzeyde oportünizmi bir yana, bu, partinin örgüt normları-

nın çiğnenmesi, örgütsel olarak da çökertilmesi anlamını taşıyor.

Partimizin ne ideolojik, siyasal, ne örgütsel olarak çökertilmesine izin vermeyeceğiz. Yalnızca partimizin değil, aynı zamanda dünya komünist hareketinin çökertilmesine de göz yummayacağız. Bu işin bir yönüdür. Bununla yakından bağlı bir yön daha vardır.

Komünist harekette oportünizmin neden olduğu kötü örnek, yarattığı hilkat garibesi "KP" modeli, EK Genişletilmiş Toplantı Kararları'nda da belirtildiği gibi, genel devrimci hareket üzerinde olumsuz bir etki yapıyor. "İflas etmiş" (!) klasik komünist partisi modeli yerine, "işçi sınıfı" ya da "Marksçı sol" adına, "yeni" örgütlenme modeli "arayışları" türüyor. Üstelik aranıp aranıp bulunan da, "KP" adı altında ortaya çıkan, bayat oportünist örneğin ta kendisinin, daha "serbest" bir terminolojiyle anlatımı oluyor. Doğrusu bugün komünist hareketin genel devrimci harekete öncülüğü tersten yansıyor!

Geniş bir okuyucu yığını olan *Demokrat Türkiye*'nin sütunlarında, adı Dev Yol'a yakın olarak bilinen Demir Özlü, söz konusu model arayışına tipik bir örnek oluşturuyor. Tipikliği ne arayışın ne de buluşun "yeni"liğinden kaynaklanıyor. Tam tersine.

Bu yazıda, bu tipik örneğin bazı yönlerine değineceğiz...

Aranıyor

Demir Özlü'ye göre, Türkiye Marksçı solu toplum içinde geçerli örgütlenme modelini henüz yaratamamıştır. Türkiye için bir parti modeli aranmaktadır.

Bilindiği gibi, *İşçinin Sesi* çok kez yazmıştır ki örgütlenmenin şeması, reçetesi, donuk kalıpları yoktur. Bu açıdan biz de hep daha iyi örgütlenme biçimlerinin arayışı içindeyiz. Ancak bizim arayışımızla, Demir Özlü'nün arayışı arasında nitel fark vardır. Biz komünist örgütlenme *ilkelerinin*, Türkiye koşullarına nasıl daha iyi uygulanabileceğini ararken, Demir Özlü başka ilkeler aramaktadır.

Bizce bu arayışın kendisi başlıbaşına bir örgütlenme modelini temsil etmektedir. Ayrıca zaten model bulunmuştur, yalnızca arayış adı altında sunulmaktadır.

Demir Özlü, "Parti Sorunu Çerçevesinde" başlıklı yazısında şöyle diyor:

"Gramsci, bir anlamda Leninizmi kendi ülkesinde uygulayan düşünürdür. Onun düşüncesinin ve çözümlerinin parlaklığı yanında, şu içinde yaşadığımız tarihsel dönemde bizi ilgilendiren çok önemli yanları da var:

"1. Gramsci ile arkadaşlarının (Gramsci, Togliatti, Terracini, Tasca) faşizmin kımıldamaya başladığı ve ardından da iktidarda olduğu bir ülkede, güçlü bir komünist partisi yaratabilmiş olmaları (İtalyan Komünist Partisi'nin kuruluş tarihi: 21 Ocak 1921'dir).

"2. Büyük bir düşünsel etkinlikle, kendi ülkelerinde marksist teorinin siyasal partisinin tek olacağı doğru gerçeğini kabul ettirmeleri. Gerçekten de o günden bugüne, *bugünkü bazı politik tezleri ister beğenilsin, ister beğenilmesin bir tek İtalyan Komünist Partisi vardır*. Koskoca Batı Avrupa'nın en büyük komünist partisidir bu; siyasal etkinliğinin yanında ayrıca, çok önemli olan toplumsal ve kültürel derin bir etkinliği de oluşturabilmiştir kendi toplumunda. Çünkü toplumsal ve kültürel etkinlik gündelik yaşamı doğrudan ilgilendirmektedir. Gündelik yaşam, kültürel görünüşleriyle, elbette, hep 'devrimden sonraya' ertelenemez.

"Bu genel gözlemler, bu partinin yaratılış dönemine duyduğumuz ilginin birkaç nedeni. Ama, daha da önemlisi şudur:

"Türkiye'de solun parçalanmışlığı içinde, kendisinin 'Marksist-Leninist' olduğunu söyleyen birçok parti ve gurup var nasıl olabiliyor bu?

"Öyle sanıyorum ki, Türkiye solu, şu temel sorunun üzerinden atlamak istemektedir: *Leninizm adı verilen öğretinin bir ilkeye (dönemin Çarlık Rusyası'na) Marksist teorisinin uygulanması demek olduğu sorununun.*" (Demokrat Türkiye, sayı:12)

Biz bu yazıda Gramsci'nin düşüncelerine girmeyeceğiz. Birinci maddeye ilişkin olarak da yalnızca şunu hatırlatıp geçelim: O günkü İtalya koşullarını belirleyen yalnızca faşizmin kimildanı değil, asıl İtalya işçi sınıfının "kimildanı"ydı. Devrimci durum hızla yükseliyordu. 1920 Eylül'ünde İtalya yerinden oynadı. İKP, bu koşullarda, Ocak 1921'de kuruldu.

İkinci maddeye gelirse, buradan çıkan sonuç şudur: İKP'nin bugünkü etkinliği, bazı beğenilmeyen tezleri de olsa, genel olarak doğru bir örgütlenme modeli izlediğini kanıtlamaktadır.

Bundan sonra geliyoruz Leninizm konusuna. Demir Özlü Türkiye'deki gurupların kendilerine Marksist-Leninist demelerine şaşırıyor, çünkü Leninizm Marksizmin Çarlık Rusyası koşullarına uygulanmasından başka birşey değildir. Leninist olmak için yalnızca Rus değil, hem de Çarlık Rusyası'nda yaşayan bir Rus olmak gerekir! Öyleyse, "Gramsci Leninizmi ülkesine uyguladı" gibi sözler, işin cilasıdır.

Gerçekte "Leninizm" sözleri altında, Leninizm Rusya'da hapsediliyor, onun dışında "yeni" modeller "aranıyor". Daha doğrusu, Marksizm Leninizm dışında bir model, Marksizm, Leninizm sözleriyle süslenerek ileri sürülüyor.

Eğer Demir Özlü, ciddi bir arayış içinde pratiğin gösterdiklerine bakıyorsa, Rusya'ya hapsedilmek istenen "modelin" pratiği çok daha başarılıdır. İKP etkin bir partiye, SBKP devrimini başarmış bir partidir. Onun da "bazı beğenilmeyen tezleri" olabilir ama onun pratiğini vurgulamak kuşkusuz daha tutarlı olurdu.

Ya Demir Özlü böyle basit bir tutarsızlık içine düşüyor, ya da onun pratikteki başarı ölçütü farklıdır. Ölçüt devrim değil, burjuva demokrasisinde büyük etkin bir parti olabilmektir.

Gerçekten de Demir Özlü'nün bütün yazılarında bu ölçüt dolaylı dolaysız yansımaktadır.

Bir kez, arayış adı altında getirilen parti modeli, devrim yapmaya değil ancak burjuva demokrasisinde "etkin" parti olmaya yarayabilir.

İkincisi, İtalyan Komünist Partisi'nin övülen yönleri de aynı ölçüte işaret ediyor.

Şimdi bunları sırasıyla ele alalım.

Ne için nasıl bir parti

Demir Özlü, yazılarında parti sorununa değinirken ittifaklar konusunu da ikide bir aynı çerçevede ele alıyor:

"Çok açık seçik olarak bildiği gibi, işçi sınıfının siyasal örgütlenmesi Marksist bir partiden ve bir yığın sınıfsal ittifaklardan geçer. Bir anlamda, işçi sınıfı partisini yaratma sorunu da, iktidar alternatifini olma sorunu da, bu ittifaklar sorunudur" (Demokrat Türkiye, sayı:11)

"Parti sorunu ve Türkiye için 'parti modeli' konusunda, önümüzdeki dönemlerde, fırsat buldukça yazacağım. Öte yandan tek kişinin yapmaya çalışacağı kuramsal katkıyla da çözülebilecek bir sorun değildir bu: geniş bir diyalog ve bütün Marksçı kuram üzerinde düşünenlerin katkısı da gereklidir bu konuda. Partinin çalışması sürecinde de gerekli olduğu gibi. Ama, şimdi bir gazete yazısının elverdiği olanaklar ölçüsünde, gene şu bilinen şeyleri sıralayalım: 1. işçi sınıfının ideolojisinin partisidir; 2. işçi-köylü ittifakı ve bir dizi toplumsal sınıf ve guruplarla ittifak; 3. Türkiye gibi, küçük burjuva sınıfın, kentlerde de, köylerde de yoğun olduğu bir ülkede, küçük burjuvazinin çoğunluğunu yanına çekebilecek olan örgütsel ve ideolojik güç (ve esneklik)..." (Demokrat Türkiye, sayı:13)

Ayrıca, öyle görünüyor ki, toplumsal muhalefetin tümü de tek bir partinin çatsı altına — hegemonyası değil, öncülüğü değil, çatsı altına — sokuluyor:

"Açık açık görmek ve söylemek gerekli: işte bu toplumsal-tarihsel oluşum karşısında, Türkiye Marksist solu, gereken siyasal beceriyi gösterememektedir.

"Gerek 12 Mart öncesinde, gerek 12 Eylül öncesinde yükselen toplumsal muhalefeti tek bir siyasal örgütlenmenin çatsı altına toplama başarısını.

"Toplumsal muhalefet — toplumsal koşullar yüzünden — kendiliğinden yaygınlaşmakta, toplumun spontane psikolojik yapısında devrimci bir dönüşüm özlemi belirlemektedir: proletarya arasında da, köy ve küçük burjuvazi arasında da değişim gereksinmesi kendini duyurmaktadır. Fakat bu duygusal eğilim, doğru çözümler yapan, tarihsel konumunu iyi saptamış bir tek 'devrimci' partinin örgütlenmesi içinde 'tarihsel bir bilince' ve 'ideolojik bir güç' dönüşemediğinden, egemen sınıflar iktidarda silahlı güçleri ön plana çıkardığında, bu eğilimler tavsayıp dağılmaktadır." (Demokrat Türkiye, sayı:7)

İttifaklar sorununun, ikide bir parti modeli arayışının, tüm toplumsal muhalefetin ise bulunan parti modelinin içinde boy gösterivermesinin ancak tek bir anlamı vardır: Savunulan model, tüm toplumsal muhalefeti kapsayan, sınırları belirsiz, ittifakları içinde barındıran ve içinde barındıramadıklarının hoşuna gitmeyi de önemli bir ölçüt sayan parti modelidir. Amorf bir "yığın partisidir".

Komünist partisi işçi sınıfının partisidir. Sınırları belli bir sınıf partisi olarak, o da geniş yığınların gönlünü, güvenini kazanmak zorundadır. Bu anlamda o da yığın partisidir. Ancak Demir Özlü'nün yığın partisisi başkadır. Bu yığın partisisi, amorfluğuyla, yığınları

öncü kurmaydan mahrum eden türden bir yığın partisidir.

Aynı amorflik, bu modelin iç işleyişinde de kendini göstermektedir. 1973-80 döneminde Türkiye'de Marksçı sol için en zararlı hastalıklardan biri şuymuş:

"2. Türkiye solunun toplumsal analizlerinin ve yöntemlerinin hazır olduğunu sanan tepeden inmece ya da demokratik iç yapıdan uzak, 'kapalı kapılar ardı' örgütlenme modelleri." (Demokrat Türkiye, sayı:14)

En zararlı hastalık bizce asıl bu satırlarda gizlidir. "Tepeden inmecilik" adı verilen merkezi disipline karşı, "demokratiklik" görünümü ve "açık kapılar" ardında gelen, başıbozukluk, liberalizm ve legalizmdir.

"Demokratiklik" sözleri ardında gelen liberal yada anarşik bir "örgütsel" (?) işleyiştir. Merkeziyetçiliğe "tepeden inmece" diye burun büken bir yaklaşım, gerçek anlamda demokratik de olamaz. Ancak başıbozuk olabilir. Çünkü çoğunluğun iradesi, merkeziyetçiliğin de, demokratikliğin de ortak dayanağıdır. Kendi kişisininkinden başka herhangi bir iradeye, tepeden inmece gözüyle bakan anlayış için demokratikliğin kurallarına uymak da sorundur. Bu anlayış, kendini dünyanın merkezi sanan, disipline gelmez entellektüellerin, örgütsüzlüğü örgütlenme modeli sanan küçük burjuvazinin tipik bir sınıfsal özelliğidir.

Açık kapılardan ise legalizm fıskırılmaktadır. Kendini dünyanın merkezine oturtan, disipline gelmez anlayış bu kez de örgütte olan bütün herşeyi bilmek istiyor. Yalnızca illegalite koşullarını değil, devrim yapmak, burjuva devletini yıkmak isteyen bir partinin özünde her zaman illegal olduğunu da hiçe sayıyor. Daha doğrusu, devleti can düşmanı görmüyor. Düşmana karşı savaş kazanmak amacıyla hazırlanan bir örgüt modeli savunmuyor.

Düşman burjuvazi, küçük burjuvaziden yayılan amorf örgüt anlayışlarının memnunlukla karşılar, ama kendisi merkezi disiplinli örgütlenir. Bu düşmanı yenmek için yola çıkmış işçi sınıfı da merkezi örgütlenmek zorundadır ve bu zorunluluk ona hiç yabancısı değildir. Kuşkusuz işçi disiplininin gereği merkeziyetçilikle, bizim menşeviklerin burjuva mülkiyetçiliği birbirine karıştırılmama-lıdır.

Gerçekte örgütlenmeyi belirleyen önemli bir etken, karşısındakini ne ölçüde düşman gördüğünü ve ona ne ölçüde zarar vermeyi amaçladığıdır. Burjuvaziyi uzlaşmaz bir düşman gören ve onun devletini düzenini yerle bir etmeyi amaçlayan işçi sınıfı, merkezi örgütlenmiş, öncü müfreze-kurmay işlevi görecektir, her zaman özünde illegal

çelik disiplinli bir partiye sahip olmak zorundadır. Manifesto'da çok güzel anlatıldığı gibi, bu, işçiler için yalnızca başarının bir koşulu değil, aynı zamanda sınıf olarak bağımsız kişiliğini kazanabilmesinin bir gereğidir.

Demir Özlü'nün parti modeli kapitalizmi devrimle yıkmayı amaçlamadığı gibi, işçi sınıfının bağımsız kişiliğini de amaçlamıyor. "Büyük", "etkin" bir parti kurabilme yolunda işçi sınıfının evrensel saygınlığından yararlanma anlamını taşıyor.

Demir Özlü'nün yazılarında ilginç kavramlar vardır: "Toplum içinde özerk bir üst yapı yaratmak," (*Demokrat Türkiye*, sayı:7), "işçi sınıfı ideolojisinin partisi", (*Demokrat Türkiye*, sayı:13). "toplumun gittikçe genişleyen bir organizması haline dönüşmüş parti" (*Demokrat Türkiye*, sayı:9), "ideolojik etkiyi" sağlayabilecek "bütünsel bir sol parti" (*Demokrat Türkiye*, sayı: 9). Başta aktardığımız alıntıda, İtalyan Komünist Partisi için söylenenleri de hatırlayalım ve hepsini birden, İKP örneğiyle bağlı ele alalım.

Neden örnek

İtalyan Komünist Partisi

Lenin İtalya için "yoksul halkın emperyalizmi" diyor. Gerçekten de, hâlâ İtalya garip bir emperyalist ülkedir. Emperyalistliğinden beklediği kadar barışçıl değildir. Zaten, çelişkileri sermaye ihracından gelen süper kârlardan kırıntı dağıtmaktan çok, kırıntı dağıtılması gereken nüfusu ihraç ederek yatıştırılmıştır. Bunu da tam yapamamıştır. Kaç yılda kaç hükümet geldi diye bakmak yeterlidir.

İtalya'nın bu durumu, bir de İtalyan Komünist Partisi'nin laçka normlarıyla birleşince, emperyalist bir ülkede, ortaya dev bir parti çıkabilmektedir. Bu dev partiyi küçümsediğimiz gibi bir sonuç çıkmasın. Ondan öğreneceğimiz çok şey vardır. Ama öğrenmeyeceğimiz çok şey de vardır ve biz daha çok bunlara değineceğiz. Çünkü Demir Özlü, tam da tersine öğrenilmeyecek yanları örnek almaktadır.

Demir Özlü, devrimini yapmış bir partinin pratiğini Rusya'ya hapsedip, büyük parti İKP'yi örnek alıyor. İKP, tam Demir Özlü'nün modelindeki gibi, *kapitalist* "toplumun gittikçe genişleyen bir organizması haline dönüşmüş bir parti"dir. Düzene entegre olmuştur. Yalnızca "özerk bir üst yapı" değil, alt yapı bile yaratmıştır. Bankaları, dev şirketleri vb. içinde her türlü klik vardır. Mozaik gibidir. Merkeziyetçiliği de, demokratikliği de, çeşitli Bizans oyunlarını içeren, herşeye hoşgörülü yalnızca kızıl komünist görüşlere hoşgörüsüz bir biçimde işlemektedir. Sovyetler'e "İtal-

yan çıkarları" temelinde dil uzatmaktadır. Öteki bazı KP'lerle arasında Ortak Pazar'daki rekabet vardır. Daha da sayılabilir.

İtalya'nın koşullarıyla başladık, çünkü İtalya'da koşullar öyledir ki, İKP değindiğimiz aksaklıkları taşımasa, devrimci bir ortam yaratabilir demeyelim ama, en azından ortalığı karıştırabilir. Oysa İKP, ortalığı karıştırabilme fırsatlarını da elinin tersiyle itmiştir. İşlevi, tam Demir Özlü'nün modelindeki gibi, "bütünsel" mozaik yapısıyla, "bütünsel bir parti'nin yapacağı" "ideolojik etkiyi" yapmakla kalmaktadır.

Yaptığı ideolojik etkinin adı işçi sınıfı ideolojisidir. Hatta "ideolojisiydi". Artık onu bile reddediyorlar. Örgütsel bütünsellik ideolojik birliğe dayanmazsa, doğru ideoloji örgütsel güce dönüştürülmeyip de, bunun yerine toplumda sözüm sayılınsı diye, "ideolojik etki" yapabilmek için "bütünsel örgütsel güç" yaratılırsa böyle olması doğaldır. Dev örgüt o zaman burjuva ideolojisi doğuran bir aygıt olur ve kalan Marksizm Leninizm kırıntılarını da yutar.

Kısacası, Demir Özlü, İKP'nin en özenilmeyecek yanlarını, *nicel* gücünü, entegre oluşluğunu vb. örnek alarak, burjuvaziyi devirecek değil, burjuva demokrasisi içinde "saygın" ve saygın olabilmek için de işçi sınıfı ideolojisinden yararlanmayı seçmiş bir parti "modelini" savunuyor. (İKP'nin kalan komünist yönlerini de içermeyen bu model, İKP'den daha geridir).

Bu parti, hem "işçi sınıfı ideolojisinin partisidir", hem de proleter enternasyonalizmi, proletarya diktatörlüğü gibi kavramları, ancak ülkede yaptığı "özgün" araştırmalar bunları doğrularsa söyleyecektir:

"Bu noktadan sonra da 'proleterya enternasyonalizmi', 'proleterya diktatörlüğü', 'proleterya enternasyonalizmini bozan ulusal renkler'... vb. türden, gündelik görevlerin biraz da ötesinde, hazır, hatta ezbere bir terminoloji başlatmakta, bu şematik terminolojinin ortasında, Türkiye'de bir Marksist parti yaratabilmek sorunu yitip gitmektedir. En son söyleceği şeyleri en önce söyleyen, somut olanın özgün araştırılmasına yöneleceğine, herşeyi hazır verilmiş sanan, pek az düşünen bir tutumdur bu." (*Demokrat Türkiye*, sayı:12)

İşçi sınıfı ideolojisinin en temel taşları "ezbere terminoloji" diye bir kenara atılıp, bu taşlardan biri olan komünist parti modeli Rusya'ya hapsedilip, sonra "Marksçı sol" adına, "işçi sınıfı" adına parti modeli aranıyor!

Herkes istediği parti modelini bulabilir, istediği partiyi kurabilir. Ancak "işçi sınıfı", "Marksizm", "Leninizm" sözcüklerini etiket olarak kullanamaz! O zaman, işçi sınıfının bilincini bulandır-

ma suçunu işlemiş olur ve ona göre işlem görür.

Marksçı ama Leninci değil

Buraya dek söylenenlerden Demir Özlü'nün Leninci olmadığı yeterince açık oldu. Bunu kendisi de pek saklamıyor. Ama düşünülen bir yanlış var. Sanılıyor ki, Leninizm Rusya'ya hapsedilince, rahat rahat Marksçı olunabilir!

Demir Özlü'nün görüşleri Marksist de değildir.

En başta, klasik komünist partisi modelini yalnızca Leninci sanmak ve Leninci olmayan ama "Marksçı sol" (!) modeller aramak büyük bir yanılgıdır. Başlıbaşına Marksizm dışı bir olaydır.

Kuşkusuz parti anlayışına Lenin paha biçilmez katkılar yapmıştır. Ama varolan birşeye katkı yapmış, onu geliştirmişti. Marksizme aritmetik bir eklenti yapmamış, onu çağın gereksinimleri doğrultusunda büyütülmüştür. Bu nedenle Marksizm nerede bitiyor, Leninizm nerede başlıyor — bunun sınırını ayırmak olanaksızdır. Örneğin, 20 yaşında bir insanın, 10 yaşındaki parçaları ayırdedilebilir mi?

Enternasyonallerin her biri dünya partisidir. Merkezi örgütlerdir. Sınırı bellidir. Verilen görevi almanın, hakkı da yoktur. Eylemde demir birlik ilkesine titizlikle uyulmaktadır. İlgali-te koşullarında örgüt tümüyle "kapalı kapılar altında" çalışmaktadır. İşçi sınıfının bağımsız sınıf partisi diye bas bas bağırılmaktadır... Daha da sayılabilir.

Sonra, Demir Özlü'nün, örgütsel bütünlüğü ideolojik güce dönüştürmek gibi bir anlayışı vardır. (*Demokrat Türkiye*, sayı:7, 9, 13) Bu Marksizme aykırı, başaşağı bir anlayıştır. İçeriksiz, biçimsel "birlik" anlayışıdır. Örgütsel bütünlük ancak ideolojik birlik temelinde kurulabilir. Eylemde birlik ancak böyle sağlanabilir.

İdeolojik birlik olmadan eylemde birlik ya sağlanamaz, ya da sağlanan eylemde birliğin temelinde başka, işçi sınıfının bağımsızlığını gölgeleyen bir ideolojik "birlik" vardır. İşçi sınıfı ideolojisi temelinde örgütsel birlik söz konusuysa, bu da ideolojik savaşa olur. Gelgelelim, Demir Özlü, Türkiye solution parçalanışlığında yansıyan ideolojik savaşı, ideolojik etkiyi bölmek diye nitelendiriyor. İdeolojik etkiyi "bütünlüştürmek" için önce hangi ideolojinin etkisinin yayılacağına anlamak gerekmez mi?

Demir Özlü, sürekli ideolojik etkinin öneminden söz etmektedir. Ancak, bunu yaparken Marksist ideoloji kurban edilmektedir.

Bir kez, konu öyle bir ele alınıyor ki sanki Marks alt yapının evrimile

sosyalizme varılacak dedi. Sanki Marks, ömrü yetmediği için teorik çalışmasını ekonomizm, kendiliğindencilik sınırlarında durdurmak zorunda kaldı! Buna karşı, Marks'ın niyeti bu değildi, ideolojik etki de önemlidir türünden bir ısrar var.

İşçinin Sesi'nin 229. sayısında Marksizmin devrimci özünü Yürükoğlu yoldaşımız çok güzel işledi. Sorun tam da tersinedir. Marksizm insanı tarihin yapıcısı olarak kavgaya, göreve çağırıyor. Marksizmin bu canalıcı, devrimci özünü anlayamayan bazı düşünürler, bunun kendi yapı üzerine bunun "katkısı" olduğunu sanıyorlar. Marksizmi anlamadan Marksizme "katkı" yapınca ise, yapılan katkılar Marksist olmuyor.

İkincisi, bu düşünce akımının da etkisiyle, Demir Özlü ideolojinin önemini vurgularken, bu kez alt-yapının sınırlamalarını unutuyor. Felsefi olarak idealizme, siyasal olarak da varolan toplumsal ekonomik temelle entegrasyona gidiyor. Doğru bilimsel devrimci ideolojinin alt yapı üzerindeki etkisi gerçekten önemlidir. Ancak alt yapının belirleyici kızıl şerit olduğu gibi basit bir gerçek unutulursa, bu kez kapitalist alt yapıya yem olunur.

Üçüncüsü, Marksist ideoloji bir başka açıdan daha kurban edilmektedir. İdeolojinin hegemonya açısından önemi vurgulanırken, bu Gramsci'ye malediliyor. (*Demokrat Türkiye*, sayı:17). Gramsci bu fikri savunmuşsa doğru yapmış ama bu doğruyu ilk o yapmamıştır.

Hegemonya açısından ideolojinin yani düşüncenin önemi, Marksizmin ABC'sidir. İnsanlar kafasıyla düşündüğüne göre, birşeyi dayatmanın, kabul ettirmenin yolu kafayı etkilenmekten geçer. İnsanlar, aynı zamanda sınıflara bölünmüş olduğuna ve sömürücü sınıfı sömürücü olmama yönünde, mantık zoruyla ikna edemeyeceğimize göre onun da kafasına bir gerçeği şiddetle dayatırsın. O da o yoldan anlar ki, yola gelmezse, ucunda şiddet var.

Proleter hegemonyasının özü ideolojiktir. Lenin'in dediği gibi, zaten sınıf savaşımının özü ideolojiktir. Bunun dışında bir anlayış, yine Lenin'in dediği gibi, sınıf savaşımını vulgar anlamak olur. Gelgelelim, Demir Özlü bu doğru fikirleri Marks'a bile atfetmediği gibi, bir de üstelik Lenin'e tersine fikirler atfediyor. Sanki Lenin, köylülük üzerinde proletarya hegemonyasından söz ederken, Rusya işçi sınıfının köylüleri sopadan geçirmesini öngörüyordu!

Konu zordan açılmışken, Demir Özlü'nün Marksçı olmayışına son bir örnek daha verelim: Burjuva diktatörlüğü — proletarya diktatörlüğü! Demir Özlü'ye göre, Lenin tüm

burjuva hükümet biçimlerinin burjuva diktatörlüğü olduğu sonucuna şöyle varmış: "Rusya'da Çarlık döneminde bolşeviklerin çarlık terörüne karşı mücadele koşullarından da etkilenecek" varmış! Ah bu Lenin, hep özgül koşullarla, genel doğruları birbirine karıştırmış! Oysa Rusya'daki burjuva hükümet biçimleri burjuva diktatörlüğüydü, Avrupa'dakiler ise değildi.

Marks'a gelince. "Marks'ın proletarya diktatörlüğü üzerinde yoğunlaştığı ve bu düşüncenin felsefesini yaptığı söylenemez" (*Demokrat Türkiye*, sayı: 17). Marks birkaç yerde kullandı diye bu sözcüğü, Lenin alıp başımıza bela etmiş!

Marks'ın engin felsefi derinlik ölçüleri açısından konuşuyorsak, yaşıyıp da bu konuyu daha derinlemesine ele alsaydı kuşkusuz çok yararlı olurdu. Bu anlamda belki proletarya diktatörlüğünün felsefesini yapmadı ama, yaptığı bütün felsefenin hepsi, onu bu *kesin* sonuca ulaştırdı. Proletarya diktatörlüğü için savaşmayan Marksist olamaz! Demir Özlü de değildir.

Marks "felsefesini yapmadığı" proletarya diktatörlüğüyle Marksizm arasındaki ilişkiyi çoktan belirlemiştir:

"Ve şimdi bana gelince. Modern toplumda sınıfların varlığını ya da aralarındaki savaşımı benim keşfettiğim söylenemez. Benden çok önce, burjuva tarihçiler bu sınıf savaşımının tarihsel gelişimini ve burjuva ekonomistler de sınıfların ekonomik anatomisini tanımlamışlardı. Benim yeni olarak yaptığım, şunları kanıtlamaktır: 1. *Sınıfların varlığını*, yalnızca, *üretimin gelişimindeki özgül tarihsel dönemlerle* bağlı olduğu. 2. Sınıf savaşımının zorunlu olarak *proletarya diktatörlüğüne* götürdüğünü. 3. Bu diktatörlüğün kendinin, yalnızca, *tüm sınıfların yok edilmesine ve sınıfsız bir topluma* geçişi oluşturduğunu." (Marks'ın Weydemeyer'e 5.3.1852 tarihli mektubu, Marks-Engels, *Seçme Yazışmalar*, İngilizce basım, Progress Publishers, Moskova 1965, s.69)

Demir Özlü'nün "Marks felsefesini yapmadı" diye burun bükerek sözettiği proletarya diktatörlüğünü Marks'ın kendisi Marksizmin göbeğine oturtmuştur. Açıktır ki, Demir Özlü'nün görüşleri Marksizme uymuyor, ancak aradığı parti modeli, Marksizmin şu çözümlemesine güçlü bir örnek oluşturuyor:

"Şu anda demokratik küçük burjuvazi her yerde eziliyor. Her yerde proletaryaya genel birlik ve uzlaşma öğütüyor. Proletaryaya her yerde el uzatıyor... Her türlü görüşü barındıracak büyük bir muhalefet partisi kurmaya çalışıyor. Yani genel sosyal demokratik lafların egemen olduğu, ama arkasında kendi özel çıkarlarının gizli kaldığı ve aziz birlik uğruna proletaryanın özel çıkarlarının öne çıkarılmayacağı bir parti örgütlenmesinde işçileri boğazlamaya çalışıyor. Böyle bir birlik yalnızca onların yararına ve tamamıyla proletaryanın zararına olacaktır. Proletarya tüm

bağımsızlığını kaybeder..." (Marks-Engels, *Seçme Yazışmalar*, c.1, s.179-180)

Sonuç

Sonuç olarak birkaç noktayı vurgulamak istiyoruz.

Birincisi, TKP EK Genişletilmiş Toplantı Kararları'nda da belirtildiği gibi, "parti" konusuna, dolayısıyla ideolojik çeşitli konulara ilişkin bir tartışma çok yararlıdır. Yazıda baştan sona Demir Özlü'nün adı geçti ama, sorun onun adı ya da kişisi değil, fikirleridir. Bu fikirlerin de tümüne ve tam olarak değinmedik.

İkincisi, Demir Özlü'nün adı Dev Yol ile bağlı bilinmektedir. Parti modeli konusunda yürütülen bu tartışmadan, bu devrimci savaşkan çevrenin partileşme girişimlerine karşı bir anlam çıkmasın. Tam tersine, EK kararlarımızda da belirtiliyor ki bu, nesnel olarak bazı olumlu gelişmeler getirecektir.

Üçüncüsü, konunun bizi ilgilendiren yanı, bazı terimlerin bilinç bulandırıcı bir biçimde kullanılması ve dolayısıyla, niyet ne olursa olsun, nesnel olarak Marksçı Leninçi parti teorisine bir saldırı oluşturmasıdır. O zaman bu saldırıyı göğüslemek, bizim üzerimize düşen zorunlu görev olur.

Dördüncü ve son sözümüz, TKP "resmi" yönetimidir. Bu yönetimin kendisi Marksist Leninist parti teorisini, komünist partisi normlarını öylesine unutmuştur ki, ülkenin bu kritik döneminde komünist partisi anlayışına bir saldırı yöneldiğinin farkında bile değildir. Nasıl farkında olsun, aynı anlayıştan kaynaklanan asıl büyük saldırıyı kendisi içerden yürütmektedir!

Demokrat Türkiye'nin sütunlarında bu fikirler aylardır çıkıyor. Ama "resmi"ler, bunlardan değil de, *Demokrat Türkiye*'nin FİDEF olaylarında takındığı tutumdan şikayet ediyorlar. FİDEF, olaylardan iki ay sonra çıkardığı bir "gazetede", *İşçinin Sesi*'ni saldırgan ilan etmediği için *Demokrat Türkiye*'yi suçluyor. Ayrıca, BİRKOM'daki örgütleri *İşçinin Sesi*'ne karşı tutum aldırılmaya çalışarak, beklenen ve bilinen ayır-buyur taktikleri izliyor.

Burada asıl önemli olan, TKP "resmi" yönetiminin değer yargıları, "düşman", "saldırı" gibi, artık tamamen başkalaşmış anlayışlarıdır. Bu yönetim partiyi savunmaktan acizdir. Önemli ideolojik bir saldırıyı görmezken, *İşçinin Sesi*'nin haklı ve kararlı tutumunu "saldırı" diye nitelemekte, *İşçinin Sesi*'ni ana düşman seçmektedir.

Türkiye Komünist Partisi *İşçinin Sesi*'nin omuzlarında, ellerinde yükseliyor!